

Roblés Montserrat-ja

a temesvári Allami Színház magyar tagozatának műsora

Ritkán láthatunk olyan sűrű dráma jesszűsítéssel teli darabot színházainkon, mint Emmanuel Roblés algeriai származású író Montserrat-ja. Többhelyütt olvashattunk már a darabról, akár Montserrat, akár A király nevében címen, mert mindkettőt használják. Mi Montserrat néven említjük, mivel ekként hirdetik a temesvári színház plakátjait.

Roblés-t, a szerzőt, a darab megírására egy Barcelonában napvilágot látott újságcikk készítette, amely szerint Franco császártól úgy igyekeztek szóra bírni egy elfoglalt spanyol hazafit, hogy ártatlan embereket végeztek ki személtárára.

Roblés a delamerikai szabadságharcok korába helyezi a borzalmat eseményt, amikor az elnyomott nép felázdult a hármasszáz éves spanyol iga ellen. Közvetlenül, hogy az 1812-es évben Venezuela véres harcok színtere volt. A tuleriben levő spanyoloknak sikerült bekeríteniük a szabadságharcosok haderejét jelentős részét, s kézzelkötötték Mirandát, a felkelők vezérét. Helyettese, Bolívar Simon tábornok azonban megmenekült, s buzdosva igyekezett túllépni az ország határait, hogy új sereget mozgósíthasson és tovább folytathassa a harcot a kegyetlen spanyol gyarmatosítók ellen. Eddig a történelem. A dráma hőse, Montserrat, a spanyol hadsereg fiatal tisztje, aki már csak a szerző fantáziájában öltött testet, üldözi a menekülő Bolivart. Nyomára is akad, felfedez rejtékhelyét, de nem hurokolja el, mert időközben meggyőződik a felkelők ügyének igazságos voltáról. Ellenkezőleg, segítkezést nyújt Bolívarnak abban, hogy tovább folytathassa útját a határ felé. A dráma cselekménye tulajdonképpen itt kezdődik, a jentiekől csak a szerzők által elmondottakból értesülünk. A spanyolok ugyanis teleleztek Montserrat kapcsolatát Bolívarral, akit semmiképpen sem sikerült elfogniok. Izquierdo, akire Montserrat vallástá bizzák, jól ismeri ennek történetét. Tudja, hogy semmiféle kintzással ki nem csírháthatja belőle a menekülőben lévő krol tábornok rejtékhelyét. Ekkor születik meg agyában a pokoli ötlet: hat ártatlan járókelőt fogat el az utcán, akiket — miután tudomásukra hozta, hogy ha nem sikerül szóra bírniok a fiatal spanyol tisztet, egy óra múlva kivégeztetik őket — egy cellába zárta Montserrattal.

A második és harmadik felvonás az egyetlen óra eseményét tárja elénk, páratlan drámai erővel. A nézőtérben együtt éljük át a borzalmat, perceként az öngyermes indítni fázekassal, az életért reszkető gazdag krol kereskedővel, a lüres spanyol színpaddal, a szoptatós anyuval és az egymás kezét szorongató két félvér fiatal, Elenaival és Ricardoval, akiket kivétel nélkül a véletlen szöri a vérengző Izquierdo markába. S valamennyiükre haldt vdr, mert

bármily erőteljes küzdelmet kell vívnia önmagával, Montserrat ajka nem nyílik szóra. Tudja, hogy a néhány ember életéért nem áldozhatja fel milliók és milliók életét, a forradalom ügyét.

Annak magyarázata, hogy a nézőtér mindvégig a darab cselekményének részesevé válik a szerepeket alakító színészek kiemelkedő teljesítményének tulajdonítható. Nem tudunk, ha azt állítjuk: nem emlékszünk előadásra, amelyben a temesvári magyar társulat tagjai többet adtak volna, mint amennyit a Montserrathban nyújtottak.

Elsősorban Sinka Károly Montserrat-járól kell beszélnünk. A fiatal, rendkívül tehetséges Sinkának sikerült helytállnia a nehéz szerepben, amely aránylag kevés szóra, de az érzelmek néma kifejezésének igen gazdag skálájára nyújt alkalmat a színesnek. Sinka Károlynak, a néhez feladat ellenére, sikerült elhíttatnie velünk, hogy Montserrat áll előttünk a színpadon, hogy az ő vörödszát, küzdelmet és győzelmet látjuk.

Fábián Ferenc Izquierdoja szintén redits volt. Sikerült meggyőznie bennünket, hogy a spanyol gyarmatosító valóban véghezvitte azokat a barbár kegyetlenségeket, amelyekről a darabban hallunk, s amelyeket maga a történelem is számontart.

László Gyula, a kegyetlenkedéseket vallási fanatizmussal leplező páter Coront szerepében a hírhedt spanyol inkvizíció emléiben nevelkedett szerzetesrendeket állította elének egyetlen személyben megtestesítve.

Rózsa Béla, Szabó Károly és Puhala Ernő Izquierdo méltó alantaisáid tette Zuzala-t, Morales-t és Antonanzas-t, a három fiatal spanyol tisztet.

Sebest Péter remek alakítással vitte színpadra a gazdag krol kereskedőt, mélyszépen embert és magrázó volt Szabó Lajos fazekasa, Bertalan Magda anyja, Rappert Károly színésze és Kiss Albert Ricardója, Adleff Ingeborg, a tehetséges fiatal színésznő még néhány szavas szerepében is maradandót alkotott. Dicséret érdemel Boka Erzsébet sikerült indítni asszonydér, valamint Krizsán András, Tóth János és Kriszter Béla, a katonák szerepében.

Taub János rendező rövid beszélgetésünk során elmondotta, hogy a társulat tagjai páratlan szorgalommal készültek a Montserratt bemutatójára. Nem kevesebb, mint harminc próba jelzi szorgalmukat.

Taub János munkájáról szólva, meg kell állapítanunk: a rendezést a rendkívül erős akarat, a kiváló teljes és a darab eszmélet mondanivalójának kidomabolítására való következetes törekvés jellemezte. Minden jelenetben, minden mozzanatban érezhetjük a rendező munkájának jelenlétét.

Mind Ezeket összegezve, megállapíthatjuk, hogy a Montserrat temesvári bemutatója méltán aratott nagy sikert. Reméljük, hogy a közeljövőben sok hasonló teljesítményt látnunk a temesvári Allami Színház magyar tagozatának színpadán.

Rózsa János

Ujdonságok a cukorgyárból

(Folytatás az 1-ső oldalról)

ba nagymennyiségű vizet engednek be, így a víz percek alatt lecsorog a vagonokból a repát. A művelet egyben lehetővé teszi az ütemes repaadagolást is. Nem kell majd a repátörölő sílókban 3-4 napig állnia a repának, míg a hidraulikus szállítószalag a gyártásra továbbítja, hanem csupán annyi repát tárolnak, amennyi arra az időre szükséges, amíg újabb vagonok érkeznek a tárolókhoz. Előnye ez új módszernek az is, hogy nem romlik 3-4 napon át a tárolókban álló repa, ütemesebb lesz a repaadagolás a gyártás során, nem kell annyi kézi erő a vagonkikötéshez, kevesebb felkért fizetnek majd a vasúti kocsi állásáért. Ezt az Elfa rendszerű eljárás hazánk többi cukorgyáraiban is sikerrel használják.

Ha már az új gyártási idény kezdetét ujdonságait tárgyaljuk, el kell mondanunk azt is, milyen kisgyepest vezettek be a mézszápad eltávolításánál. Úgy tervezték, hogy egy keverőkeverő szerkesztésével a sűrű méz-sarát felhígítják és „iszaptelej” készítenek be-

lőle, melyet aztán csővekkel a „hányóra” szállítanak. Felszáradul ezáltal negyven csillós munkája, akik azelőtt a gyártól néhány száz méterre hordták ki a méz-sarát. A hígításra a gyártásból felszáradul repalevet használnak fel, így az eddig fel nem használt melléktermékek is hasznosakká válnak.

Az új gyártási idényre új táptársa kázanokat kap a gyár, melyeket a régi helyére szerelnek fel, ugyanis azok kicsinek bizonyultak. Ezáltal kétszeresére növekszik a kazánok vízellátása.

Ha a technikai részletről beszélünk, a mezőgazdaságról is. Március 10-ig a gyárral szerződött földjeinek 80 százaléka vetették el a cukorrépa magot. Ahol igyekeztek idejében földbe juttatni a magot, már ki is kelt. A szerződött földterületek 40 százaléka kelt a cukorrépa. A leg-szebb eredmények Nagyvárad tartományból érkeztek: 96 százalékban tettek eleget a vetési tervnek, ugyancsak a szerződés kötelei feladatának. Szakemberek megállapítás szerint biztosítva van az új idény cukorrépa termése.

M. J.

Véget ért a drámai színházak ifjú művészei országos versenyének

tartományközi szakasza

Nem mindennapi művészi esemény színhelye volt április 10-e és 15-e között Nagyvárad. Az állami színház nézőtere estéről-estére zsúfolásig megtelt és a közönség szemtanúja lehetett a vidéki magyar színházak nemes vetélkedésének.

Előzetes híradásul helyes, hogy a már hagyományossá váló versenyekben vidéki színházaink lemerítetik tehetségüket és megismerhetik egymás eredményeit. Fejlődésük, művészi tökéletesedésük e nélkül valóban elképzelhetetlen. A most lezajlott versenynek tehát emellett, hogy tanúságot tett az ifjú színészek lelkes készülődéséről a moszkvai Világifjúsági Találkozóra, igen jól meghatározott gyakorlati célja volt. Az eredmény pedig, amely méltán váltotta ki a közönség és a bírálóbizottság elismerését, beszédes bizonyíték a vidéki színjátszás előtt álló nagy-szerű fejlődési lehetőségekre és annak, hogy a vidéki jelző má már nem maradátságot, értéktelenséget, hanem a jövőreival egyenrangú színjátszást jelöl. A Nagyváradon véget ért tartományközi versenyen sok új, ifjú tehetség tűnt fel a színészek és rendezők közül, akikről még sokat fogunk hallani és akikre nyugodtan bízhatjuk majd új utakon haladó színjátszásunk ügyét.

Es most röviden a nemes verseny eredményéről, amely nagyjából meggyőzően a közönség, a színházi közvélemény ítéletével. Hat vidéki magyar színházunk közül a sepsiszentgyörgyi került az első helyre Heijermans Remény című halászdramájával. A legnagyobb meglepetést a temesváriak keltették. Ez a fiatal együttes, amely néhány évvel ezelőtt alig lépte túl a műkedvelők színpadait, ifjú erővel felrészeltve számotvető tényezővé emelkedett a hazai színjátszásban. E. Roblés Montserrat-át mutatták be és a második helyet utódk hi maguknak. A marosvásárhelyi fiatalok Csongor és Tünde előadását a szűri a harmadik helyig jutatták. A nagyváradiak és kolozsváriak elsősbbsége nem dőlt el a negyedik helyre kerültek. A vendéglátók L. Tolstoj Feltámadás-t, a kolozsvári fiatalok pedig szintén Roblés-dramát játszottak. A sort a nagyváradiai Romeo és Julia előadása zárta le.

Az első három helyeztet a szabályok szerint bejutott az országos döntőbe, amelyre május közepén kerül sor — a nagyváradiak pedig bemutatják majd Bukarestben a Feltámadás I. és III. felvonását. Ezáltal lehetőségük nyílik, hogy ne maradjanak ki az ifjú színészek egyéni versenyéből.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Folytatódnak a küzdelmek a „B”- és „C”-ligában is

A Tavasz Kupa mérkőzései újratitétől-hétre fokozódik az érdeklődés és a harmadik fordulónál folytatód-nak a küzdelmek a „B”- és „C”-ligás csapatok között a Locomotiva játszik itthon, az Energia G. Dimitrov Aranyosgyéresen szerepel, a „C”-ligások közül ismét az Energia Constructorul élvezi a hazai pálya előnyét, a Fl. Rosie November 7 pedig Szászvároson vendégszerepel. A két

csoport heli fordulójának programja az alábbi:

„B”-liga:

Lupenyi Energia—Sztálinvárosi Energia U. Tr., Aranyosgyéresi Energia—Aradi Energia G. Dimitrov, Aradi Locomotiva—Kolozsvári Stia-ja. A Szászvárosoni Energia szabad.

„C”-liga:

Rescai Energia III—Vörös Acéll Energia, Aradi Energia Constructorul—Energia 108, Energia 14—Fl. Rosie November 7.

Tavaszi Kupa-mérkőzések az alsóbb kategóriákban

Tartományi, rajoni és városi vonatkozásban is megkezdődnek a Tavasz Kupa mérkőzései és az első fordulók már vasárnap, április 21-én bonyolítják le. Az első forduló párosításai a következők:

RAJONI KUPA: „A”-csoport: Gal-sai Recolta—Kovaszinci Recolta, Farkas Recolta—Szentlányi Recolta, Zimándi Recolta—Pankolai Recolta. A Scintei Recolta szabad. „B”-csoport: Körtösi Recolta—Kis-iratosi Recolta, Alunisi Recolta—Vin-gai Recolta, Mácsai Recolta—Majláti Recolta.

ELOKESZÍTÓ CSOPORT: Komló-si Recolta—Nagyszentmiklósi Recolta, Nagyszentmiklósi Progresul—Lip-pai Progresul, Zabran Recolta—Vi-lágosi Recolta, Fl. Rosie Panificatie—Fl. Rosie FZ.

VAROSI CSOPORT: „A”-széria: Fl. Rosie UTA II—Energia Villány-gyár, Soborsini Recolta—Fl. Rosie Vörös Triók, Fl. Rosie Libertatea—Ságai Fl. Rosie. „B”-széria: Energia G. Dimitrov II—Recolta IFIL, Fl. Rosie Toba—Mikolakai Recolta. A Recolta Gépközpont szabad.

Szmiszlovnak két pontos előnye van...

A sakk-világ bajnokságért folyó torna során a 17. játszma nagy küzdelmet hozott. Szmiszlovnak sikerült cseréket provokálnia és a játék félbe-szakítása után Botvinnik remist aján-

lott fel, de Szmiszlov nem fogadta el és a 70. lépésnél legyőzte ellenfelet. Jelenleg tehát Szmiszlov 9 és fél:7 és fél arányban vezet.

Kosárlabda mérkőzések a Fesztivál fízsteletére

A Fesztivál fízsteletére az elmúlt napokban kosárlabda mérkőzéseket rendeztek Aradon az Energia Constructorul pályáján, amelyek a következő eredményekkel zárultak:

Energia I. Ranghej—Temesvári

Dinamo (férfi mérkőzés) 32:30, Aradi Dinamo—Aradi Voința (női ifju-sági mérkőzés) 30:16, Energia I. Ranghej II—Voința Arad (férfi mér-kőzés) 20:28.

Kézilabda mérkőzés Aradon

Vasárnap a Progresul ICA csapata ismét Aradon játszik, s vasárnap délelőtt a Rescai Energiát látja vendégül. Az aradi csapat Varjason, fő-

leg a második félidőben, jól játszott és így vasárnap is jó szereplése várható.

A román ifjúsági válogatott újabb nagyszerű győzelme

Az RNK ifjúsági válogatott csapata kedden Belgium ellen játszott és 2:0 (1:0) arányban értékes győzelmet aratott. Az első félidőben Raab szerezte meg a vezetést, míg szünet után Mateianu volt eredményes. Ma, csütörtökön a román ifjúsági csapat Franciaországgal mérkőzik.

A többi mérkőzés eredménye a következők: Hollandia—Görögország 5:1, Spanyolország—Magyarország 8:1, Törökország—Német DK 3:1, Lengyelország—Német Szövetségi Köztársaság 2:2, Csehszlovákia—Franciaország 3:2.

Propagandisták és agitátorok segítségével

A lenini tanítás él és győzedelmeskedik

Néhány nap múlva, április 22-én ünnepeljük Vlagyimir Iljics Lenin születésének 87. évfordulóját. A Szovjetunió, hazánk és a népi demokratikus országok dolgozói, valamint az egész világ munkásosztálya minden évben megemlékezik a nagy tanítómester születésének évfordulóját. Lenin halhatatlan eszméi már több mint fél évszázad óta mint fényes csillag tűndölködnek az emberiség felett, hatalmas befolyást gyakorolva a jelenkori történelem alakulására. Lenin a Szovjetunió Kommunista Pártjának megalakítója és tanítómestere, ő a világ első szocialista államának megteremtője és vezetője. Lenin neve ma már egy új világ jelképévé vált, Lenin neve napjainkban szabadságot és új életet jelent a dolgozóknak, békét és szocializmust. Ezért Lenin nevét szeretettel és tiszteléssel ejtik ki a földgolyó legtovábbi részén élő dolgozók is. Fél-évszázad óta a jelenkori történelem legfontosabb eseményei szervesen összefonódnak Lenin tanításának felbecsülhetetlen kincsészával.

Lenin kidolgozta a munkásosztály forradalmi harcának elméletét és gyakorlatát, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom vezérnapján szolgált, amelynek győzelme új fejezetet nyitott a történelemben. A marx-lenini tanítások szorosan összefüggnek a Szovjetunió, a kommunizmus építése során elért nagyszerű vívmányaival, a nagy kinnai nép s valamennyi európai és ázsiai népi demokratikus ország népének szocializmust építő harcok kadatlanságával, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kialakulásával és meg erősödésével.

Lenin zseniális gondolkodó volt: egész életét, tevékenységét az emberiség boldog jövője megteremtésének szentelte. Életműve a népszolgálat magasztos iskolapéldája, a dolgozók érdekében vívott hősi, lankadatlan harc. Lenin gondolkodó, tudós, harcos, s ugyanakkor szerény jellemű volt. Nemesak hirdette Marx és Engels tanítását, hanem azt tovább fejlesztette. Lenin tanítása — a leninizmus — az orosz és egyetemes kultura legmagasztosabb megvalósítása, az egész világ emberiségének harci zászlaja és békéért, a népek boldogságáért, a nemzeti függetlenségért.

Lenin egy új társadalom megteremtéséért küzdött, ahol megszűnik az embernek, ember általi elnyomá-

tudatos és cselekvő alkotásának következménye.

A pártból, mint a proletariátusnak politikai vezető szervezetéről szóló lenini tanítás különös fontosságu a nemzetközi munkásmozgalom meg erősítése és kiterjesztése szempontjából. A kommunista és munkáspártok, a haladó világ munkásosztályaának erőteljes élcsapatai, amelyek harcolnak a békéért és haladásért, egy olyan társadalomért, amelyben nincsenek háborúk és társadalmi igazságtalanságok, amelyben az anyagi és szellemi javak magukat a termelőket szolgálják.

A pártéletről kérdéses kapcsolatban Lenin különös hangsúlyt helyezett a kollektív vezetés elvére. A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa, a Sztálin életének utolsó időszakában megsejtett kollektív vezetés elvét ismét visszahelyezte jogába, s ugyanakkor megbélyegezte a személyi kultusz és különös hangsúlyt helyezett a népnek mint a történelem alakítójának szerepére.

A Szovjetunióban történő sikeres kommunizmus-építés napról napra szorosan bizonyítja a lenini elvek gyakorlati alkalmazásának sikerét.

Lenin volt az, aki a marxizmus történetében először kidolgozta a pártból, mint a proletariátus politikai szervezetéről szóló tanítást. Ő volt az, aki meghatározta a párt szerepét, a proletárdiktatúra megalakítása utáni időszakra.

Pártunk fennállásának 36 esztendeje alatt politikai, ideológiai és szervező tevékenységében sikeresen és alkotó módon alkalmazta a lenini elvek alapelveit. Népkölknek a szocializmus építésében elért sikerei nagyrészt a leninizmus iránti hűségnek tulajdoníthatók.

A szocializmus építésének lenini tervezete számos irányelvet tartalmaz,

amelyek túlhaladják a Szovjetunió történelmi kereteit, jellegzetes feltételeit és általános vonásokban alapvető elvekké válnak minden ország számára, amely gazdasági szocialista átszervezésének útjára lépett.

A szocializmus építésének lenini tervezete a termelőeszközök sokoldalu és gyors fejlesztésének, a nehézipar elsődleges fejlesztésének, — amely a szocializmus anyagi törvényét képezi, — valamint a paraszt-ságnak a szocialista építésbe szövetkezetek útján történő bevonásának, s a kulturális forradalom megvalósításának szükségességéből indul ki. Lenin legnagyobb fontosságot tulajdonított a nehézipar, a termelőeszközök gyártó ipar szakadatlán fejlesztésének. Rámutatott arra, hogy a szocializmus egyedül anyagi alapja a gésztett nagyipar lehet, mivel csak ez képes a mezőgazdaság átszervezésére is. A szocialista iparosítás lenini tervezete alapján a Kommunista Párt végrehajtta a Szovjetuniókat elmaradott országából élvonalbeli ipari hatalommá való gyökéres átalakítását. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme óta csaknem negyven év múlt el, s e negyven évből csupán huszonötöt számíthatunk a viszonylag békés esztendőkhöz. Azonban milyen nagyszerű történelmi átalakulásokat vitték végbe a Szovjetunióban ebben az időben a szocialista iparosítás és a mezőgazdaság kollektivizálása lenini politikájának alkalmazásával. A Szovjetunió tulajdonát a összes kapitalista országokat az ipari termelés növelésének üteme szempontjából és jelenleg harmincszor nagyobb ipari termeléssel rendelkezik, mint a forradalom előtt. Az országban ma több mint kétszázszor váltalat létezik. Ezek közé számíthatjuk a modern donbaszi, kuzbasszi és karagandai bányákat, az azerbaidzsáni, baskiriai és tatárszági kőolaj ki-termelőket, a magnezitgyorszki és kuznyecsi fémipari kombinátokat, amelyek világviszonylatban a legnagyobbak, valamint számos gigantikus gépgyártóipari üzemek, mint például

az urali gépgyártóüzem, a lenin-grádi fémipari üzem, a moszkvai, gorkijai és minszki gépkocsigyártó üze-mek, a sztalíngrádi és harkovi traktorgyárak, stb. A Szovjetunióban széleszerű építkezési telep létezik, kö-zöttük számos vízlerőmű építkezés. A Szovjetunió a világ első állama, amely békés célokra használja fel az atomenergiát. Lendületes fejlődés tapasztalható a szovjet népgazdaság valamennyi ágazatában. Azok az eredmények, amelyeket a Szovjetunió népe a gépgyártó iparban, a bányá-s és kőolajiparban, az atomenergia bé-kés felhasználása és az ország vilá-mosítása terén elért, a szocialista gazdaság felsőbbrendűségét igazol-ják. Ma még azok is, akik nem tá-plálnak barátságot a Szovjetunió iránt, elismerik, hogy a Szovjetunió hatodik ötvenes terv megvalósítható.

A népi demokratikus országok, Lenin tanaira támaszkodva és a Szov-jetunió példamutatását híven követ-ve, népgazdaságuk szocialista át-alakításának középpontjába a nehé-izipar elsődleges fejlesztésének lenini elméletét állítják. E politika megva-lósítása a termelőerők jelentősebb fejlődéséhez, az ipari termelés gyors-útemű fejlődéséhez vezet. Országunkban különös súlyt helyezünk a kőolaj-ipar, bányászati, vegyipari fejleszté-rek, valamint a gőrdülőanyagok és a hajózási felszerelések, nemkülön-ben a textilipari és élelmiszeripari berendezések gyártására.

A népgazdaságnak a szocialista állam által történő központosított és tervszerűsít-tet irányítása a szocialista gazdasá-godás megingathatatlan alapja. Több évtizedes tapasztalataink során, a szovjet emberek meggyőződtek arról, hogy csakis a szocialista állam ere-jének fejlesztésével biztosíthatjuk az ország termelőerőinek további felfen-dülését, a tömegek jólétének állan-dó növekedését, s hogy csakis ezen az úton valósíthatjuk meg gazdasági céljainkat — a kommunizmus felépí-tését.

Népgazdaságunknak a kormány és a párt általi központi vezetése szá-

cialista rendszer természetéből győ-korezik.

V. I. Lenin már 1918 márciusá-ban leszögezte: „Mi sem tévesebb, mint a demokratikus centralizmus összekeverése a bürokráciával és a sablonizálással. Feladatunk most az, hogy éppen a demokratikus centra-lizmust megteremtjük gazdasági té-ren...”

Lenin rámutatott arra, hogy a cen-tralizmus a szó valóban demokra-tikus értelmében, nem csupán a helyi fellegzetességek zavartalan fejlő-dését, hanem a helyi kezdeménye-zést, az általános célhoz vezető utat, módszereket és eszközök különféle-ségét is feltételezi.

A népgazdaság központosított irá-nyítása a szocialista állam által szükséges, mivel a gazdaság a nél-kül nem fejlődhet a szükséges irány-ban, nem valósítható meg a termé-leges egységes irányítás, nem lehet-ség a szigorú munkafegyelem, sem pedig a vezetők magasfokú felelő-ségérzése azért a munkáért, amelyet rájuk bízunk.

Lenin arra tanít bennünket, hogy a központosított szocialista gazdasá-gnak egységes tervnek kell alapul-nia. Rámutat arra, hogy „...csak az az építés érdemelheti meg a szoc-ialista építés nevet, amely nagy ál-talános terv alapján felel ki és arra törekszik, hogy a közgazdasági és a gazdasági értékeket egyaránt felhasználja”.

A népgazdaságnak az állam által történő központosított és tervszerűsít-tet irányítása a szocialista gazdasá-godás megingathatatlan alapja. Több évtizedes tapasztalataink során, a szovjet emberek meggyőződtek arról, hogy csakis a szocialista állam ere-jének fejlesztésével biztosíthatjuk az ország termelőerőinek további felfen-dülését, a tömegek jólétének állan-dó növekedését, s hogy csakis ezen az úton valósíthatjuk meg gazdasági céljainkat — a kommunizmus felépí-tését.

Népgazdaságunknak a kormány és a párt általi központi vezetése szá-

Pártélet

Felkészültek az összefoglaló szemináriumra

A községi és falusi alapszervezetek mellett működő tanulmányi körök közölnék az 1956-57. pártoktatási év befejezéséhez. A pártalapszervezetek nagy feladatok hárulnak, hogy a hátralevő időt a legcélszerűbben felhasználják a pártoktatási iskolákban sikeres lezárására. A legmegnevezetesebb feladat, hogy a tanulmányi körök segítségével kell nyújtaniuk a párttagoknak, tagjelölteknek és a pártönkénteseknek, hogy az összefoglaló szemináriumokra jól felkészüljenek.

Vinga községi pártalapszervezete a feladat teljesítése érdekében, a közel-múltban gyűlésen elemezte, hogyan működött az esti tanfolyam. Ezalkalommal kiemelt, hogy Boszilkov Miklós propagandista jól végezte feladatát. Nem szorított csupán a leckék száraz előadására, hanem összekötötte az elméletet a gyakorlati példákkal, rámutatott arra, hogyan harcolt a pártunk az illegális idején a munkások és a dolgozó parasztság érdekeiért. Az ilyen jellegű előadások arra ösztönözték az esti tanfolyam hallgatóit, hogy a leckék megvitatása alkalmával bátran felszólaljanak és konkrét példákkal kössék össze az elméleti kérdéseket a gyakorlattal. Ezirányban jó példát mutatnak Karacsov Antal, Radu Ioan, Juhász Olga és mások, akik a szemináriumokon való cselekvő részvételükkel bebizonyították, hogy teljesen elsajátították az előadott anyagokat.

Kiűnt azonban az is, hogy az esti tanfolyam tizenhat hallgatója közül, többen igazolatlanul hiányoztak az előadásokról és szemináriumokról. Ezért többen előfordult, hogy az előadást, vagy szemináriumot el kellett halasztani. A pártoktatásról való megjelenés elhanyagolása főleg Szöke István, Patrascu Parascu, Megyesi Olga és Velcov István részéről nyilvánult meg. Az alapszervezet tagjai megbírták a fennnevezetteket, akik vállalták, hogy maradéktalanul felszámolják eddigi hibáikat.

A gyűlés óta eltelt idő alatt — mondotta Sabau Octavian elvtárs, az alapszervezet titkára, — lényegesen javult a látogatottság. Az esti tanfolyam hallgatói ma már csaknem száz százalékban részt vesznek a pártoktatáson. Ez lehetővé tette, hogy pótoljuk a lemaradást. Április 15-ig megtartottuk a tervezett lecke előadását, ugyanakkor valamennyiből szemináriumot is tartottunk. Ugyancsak április 15-én — folytatta Sabau elvtárs, — megbeszéltük, hogyan készüljünk fel az összefoglaló szemináriumra. Boszilkov Miklós propagandista megjelölte a tanfolyam hallgatóinak a forrásanyagokat, ezenkívül ellenőrizte, milyen jegyzeteket készítettek. Főleg Karacsov Antal és Juhász Olga érdemelnek dicséretet,

akik figyelmesen és hiánytalanul készítettek el jegyzeteiket. Késztelen, hogy a gondos jegyzetelés elősegíti majd őket az összefoglaló szemináriumon felmerülő kérdések megvitatásának bekapcsolásába.

A vingai kommunista bebizonyították, hogy a pártoktatás tanultak gyakorlatba ültették. Kihűnt ez abból is, hogy ez évben mintegy 120 egyenlő gazdaságok dolgozóit győzték meg a szocialista mezőgazdálkodás fölsőbbrendűségéről. Ezt a munkát azonban, amely jelenleg a legfontosabb feladat, csak akkor folytathatják eredményesen, ha állandóan gazdagítják politikai és ideológiai ismereteiket. Patrascu Parascu-vának is meg kell értenie, hogy csak politikai ismereteinek állandó gyarapításával teljesítheti sikerrel az előtte álló feladatokat. Eppen ezért, ha adéktalanul pótolnia kell a lemaradást. Az összefoglaló szeminárium jó alkalom arra, hogy a kommunista bebizonyítsák: elsajátították az előadott anyagokat...

H. I.

Előkészületek a megjavított bérézési és normázási rendszer bevezetésére

A TC műhelyekben kísérleti alkalmazásra készülnek

Az aradi TG műhelyben e hónap első napjaiban megkezdtek a megjavított fizetési és normarendszer kísérletezésének előkészületeit. A kísérleti szakasz kezdetén június 1-ét jelölték meg. Addig az előkészítési szakaszban, a fizetési rendszer megjavítása alapján, a termelékenység előreláthatólag 4 százalékkal növekszik, s ugyanakkor megfelelő takarékossági intézkedések az önköltség 3 százalékos csökkenését eredményezik.

Az első megbeszélést április 2-án tartották meg. Ekkor alakult meg az albizottság, amelynek feladata, hogy a megjavított fizetési rendszer kísérleti időszakát előkészítse.

Ugyancsak ezen az értekezleten került sor azoknak a hibáknek feltárására, amelyek a termelés jó menét akadályozzák és amelyek megszüntetése nélkül lehetetlen a magasabb termelékenység elérése. Így például sürgős orvoslásra szorult a vállalat anyagellátása, amelynek az eddiginél sokkal ütemesebbnek kell lennie. Az elsőfokú osztályok közötti folytonosságot is meg kell teremteni, hogy megelőzzék a termelési üreket és a hővégi hajrákat. Szükség volna egy alaposabb műszaki dokumentációra is. Végül kifejtették a munkahelyek anyagellátási, számszármal és cserealkatrészel történő ellátása biztosításának fontosságát.

szövetsége a dolgozó parasztsággal, a munkásokkal való vezetéssel. Ebben a szövetségben a proletariátus először a szocialista ipar és a kisurtermelő parasztság közötti kapcsolatot valósítja meg, elsősorban az árucseré vonalán. E kapcsolatok fejlődése folyamán mindinkább nyilvánvalóvá válik a mezőgazdaság szocialista átalakításának szükségessége.

Lenin több ízben rámutatott arra, hogy a proletár állam, a munkások osztály és a kommunista párt, élénk munkát kell, hogy folytasson a munkástömegek sorában annak érdekében, hogy bevonja őket a szövetkezeti gazdálkodás különböző formáiba.

A lenini szövetkezeti terv a dolgozó paraszti tömegeknek a szocialista fejlődés útjára való vezetésének legfontosabb módszere. Hazánkban jelenleg a mezőgazdaság szövetkeztetése erőteljes fellendülésnek vagyunk tanúi. Az elmúlt év végén országunkban 6325 kollektív gazdaság és mezőgazdasági társulás létezett, melyek az állami gazdaságokkal együtt országunk mezőgazdasági területének 35,2 százalékát és megművelhető területének 26,5 százalékát foglalják el.

Napról-napra az azon dolgozó parasztiok száma, akik rájöttek a társas gazdálkodás előnyeire és valamilyen társulási formába hajlandók belépni.

Az RMP II. kongresszusának a dolgozó parasztnak a termelés növelésében való érdekeltté tételére vonatkozó határozatának valóra váltásával lehetővé válik majd a mezőgazdasági termelés jelentős növelése.

V. I. Lenin arra tanít bennünket, hogy a nacionalizmus a tökéletes ideológiája és politikája. Ennek az ideológiának és politikának célja, hogy egymásra uszítsa a különböző nemzetiségű dolgozókat, hogy törvénytessen az egyik nemzetnek más nemzet általi elnyomását. A burzsoázia, a nemzeti gyűlölködés szítá-

A szabadhelyi Május 1 kollektív gazdaságban két-három év előtt rosszul ment a munka. A kollektív-táknak körülbelül egyharmada rendszerintelenül jelent meg a munkahelyén. Ez természetesen hátráltatta a hektáronkénti terméshozam növelését, a gazdaság erősödését. Ugyanis a rosszul megművelt területeken kevés termelt és ennek következtében a kollektivisták jövedelme sem lehetett nagy, az állóalapot képező felszerelések, termelőeszközök, igavonó- és tenyésztő-latok is alig gyarapodtak. Tavaly azonban sokat változott a helyzet. A kollektivisták új vezetőtanácsot választottak, amelynek tagjai alaposan hozzáláttak a gazdaság tevékenységének újjászervezéséhez. Az eredmény meg is mutatkozott: A különböző mezőgazdasági munkákat sokkal jobb körülmények között végezték el, késedelem nélkül szántottak, vetettek, ápolták a növényeket és szemvesztés nélkül takarították be a termést. A gazdaság vezetőtanácsának eddigi tevékenysége arra enged következtetni, hogy idén még sokkal javul a munkaszervezés.

Jó munkaszervezéssel

A munka jó megszervezése a kollektív gazdaságok tevékenységének és erősödésének egyik előfeltétele. Tudják ezt a szabadhelyi kollektív gazdaság vezetőtanácsának tagjai is. Eppen ezért tartották szükségesnek, hogy az 1956-os termelési év befejezése után nyomban hozzálássanak a brigádok, csoportok újjászervezéséhez és a kollektivisták egyénenkénti beosztásához. A munkaszervezésnél mindenekelőtt a Minisztertanács 141. számú határozatát tartották szem előtt.

Három mezei és egy kertészeti brigádot létesítettek. A csoportokba beosztott kollektivisták száma gazdasági viszonylatban csaknem egyenlő, de a brigádok között a csoportok száma változik. Így például az 1. brigádba öt, a 2. brigádba négy, a 3. brigádba három csoportot osztottak be. A brigádok között a munkaterületek elosztása a különböző mezőgazdasági munkák gépesítésével elensúlyozzák. Az ilyenszerű munkaszervezés a kollektivisták kíváncsiságára és a tagok mozgósításának megkönnyítése céljából alkalmazzák. A községet, a mezei brigádok számának megfelelően, három részre osztották, utókat szerint pedig csoportokat alakítottak. A megművelésre szánt területet, illetve a kapásnövények területét nemcsak a brigádok és a csoportok, hanem a családok között is felosztották. Így a Minisztertanács 141. számú határozata teljes egészében érvényesül. A közgyűlés határozata értelmében a termelési terv teljesítése esetén a brigádok és a csoportok tagjai a teljesített termények 50 százalékának arányában részesülnek többlet-jövedelemben. A minisztertanács határozat érvényesítése révén

a favalyihoz viszonyítva jobban halad a munka

Az első sürgősségi szakasza tartozó vetőmagvakat idejében és jó körülmények között juttatták a földre. A tavaszi vetésterületből 290 hektárt még összel, 150 hektárt pedig a korai tavaszi napokban szántattak fel a GTA traktorokkal. Április első napjait elvetették 17 hektáron tavaszi árpat, 7 hektáron cukorborsót, 25 hektáron tavaszi búzát, 40 hektáron zabot, 45 hektáron napraforgót, 30 hektáron cukorrépát, 1 hektáron má-

kot, 2 hektáron kocsányos borsót, 3 hektáron őszi burgonyát. A hektáronkénti terméshozam növeléséért a tavaszi szántás megkezdése előtt 12 hektáron istállótrágyát terítettek szét, míg velés alá 6 tonna műtrágyát juttattak a földre. Kísérlet céljából egy hektáron öntözéses kukoricát termesztettek. A kukorica öntözéses területének 25 százalékán hibrid magot használnak. Az őszi vetéseket megborították és ahányszor a gyomnövények megkiváncsoltak, ahányszor azonnal megkiváncsolták. Mivel a munkaszervezés, a munkában való megjelenés lényegesen megjavult, a növényápolást is sokkal jobb körülmények között végzik, mint az előző években. A kukoricát háromszor, míg a cukorrépát négyszer kapálják meg. Figyelembe véve a talaj minőségét és az előirányzott munkákat, a szabadhelyi kollektivisták a tavalyihoz képest 50 százalékkal több terméshozamot terveznek a hektáronként. Ennek megvalósítását a kollektivisták szorgalma, a gépesítés nagybővítésétől bevezetése és az agrotechnikai szabályok alkalmazása biztosítja. A tavaszi kampány munkálatai során szorgalmukért Bardacut Iot, Strojici V., Calinovic Ioan, Maci Simion, Goran Gheorghe, Calinovic Petru és sokan mások érdemelnek dicséretet.

Az agrotechnikai szabályok alkalmazása és a kollektivisták munkáiról felelősségérzete tehát megjelölt feltételeket biztosít a hektáronkénti terméshozam növelésére és így jelentős mennyiségű terményt értékesítenek.

az állami kereskedelem útján

Az állami központosított alap kihasználása céljából a kollektivisták megbízásából, a gazdaság vezetőtanácsa 30 hektár cukorrépát, 15 hektár kender, 3 hektár dohány, 3,75 hektár napraforgót, 2 hektár burgonyát, 6 hektár cukorborsót, 1 hektár paradicsomot, 1 hektár paprikát, 0,50 hektár uborkát, 1,50 hektár káposztát termeszt, valamint 10.000 kiló tavaszi árpa termés átadására kötött szerződést.

A fentiekből láthatjuk, hogy a szabadhelyi kollektivisták magukévá tették pártunk Központi Vezetősége decemberi határozatát és a munka alapos megszervezésével, a hektáronkénti terméshozam növelésével, erejük és tudásukat latbavetve a határozat megvalósítására törekednek.

B. M.

Növekedett a termelékenység — emelkedett a kereset

A G. Dimitrov gyárban március elején Durgheu Nicolae mérnök vezetésével a vagonszerelő osztályt bevezették a szalagrendszerű gyártást. Ennek bevezetésére azért volt szükség, mert régebben sok kiesés okozott a munka szervezatlensége. Például a hegesztők csoportjának „megostromoltak” egy készülő vagon, s ha az egyik csoport hamarabb fejezte be a munkát, segítségül sietett a másiknak. Vándoroltak egyik helyről a másikra, természetesen ez értékes órák kiesését eredményezte, s így a fizetés is hol csökkent, hol emelkedett.

A múlt hónapban megtartott termelési értekezleten megvitatták, hogy a vagonszerelés egyes munkafolyamatait mennyi idő alatt lehetne szervezettebben elvégezni. A dolgozók javaslatai alapján az itt kialakított idő- és pénznormákat aztán a szalagrendszerű vagongyártásnál végleges normává tették. Ma már a reggeli műszak-kezdéskor egyetlen munkás sem ostromolja a mestereket: „Ma mit dolgozom, hol dolgozom?”

Az új rendszer bevezetésével mindenki tudja a vagonszerelésben, hogy például a forgószámla szerelést, a hegesztést ez vagy azt a fázist ki végzi el. De azt is tudják, hogy a munkafolyammal mikorra kell elkészülni, mert ellenkező esetben a műhelyi sínjáraton továbbdől a szerelésre váró vagon...

A szalagrendszerű gyártásnak már is megmutatkoztak a kézzelfogható előnyei: 40—50 százalékos tervteljesítést jelent az ércszállító kocsi szerelése.

A termelékenység növekedésével egyidőben növekedett a dolgozók fizetése is. Februárban az előkészítő osztály dolgozóinak átlagfizetése 600—610 lej volt, márciusban 700—750 lej. A szerelők fizetése is javult: februárban 750 lej, márciusban 900 lej kereset átlag a vagonszerelők. Amikor Guttman Lajos, Petcut Gheorghe és Bokos Lajos mesterek az alacsonyabb szakképzettségűek jó szakemberek mellé osztották be, így elősegítették, hogy ők is a jól keresők sorába jussanak.

Az Arad-rajoni néptanács 5. ülésének munkálatai

Vasárnap, április 14-én tartotta meg az Arad-rajoni néptanács 5. ülését. A képviselők meghallgatták Paris Ilie képviselő, a pénzügyi osztály felelőseinek az 1956. évi költségvetés felhasználásáról szóló jelentését. Ezután vita következett,

majd jóváhagyták az Arad-rajoni néptanács 1957. évi költségvetését. Lme néhány példa arról, hogyan használták fel a költségvetést. A mezőgazdaság és az állattartomány fejlesztéséért 2.881.300 lej fordított meg. Ebből 2.537.529 lej költötték el. 1956-ban két új községi istállót adtak át rendelkezésükre. Segítették a kollektív gazdaságokat, mezőgazdasági társulásokat, valamint az egyéni gazdaságokat, hogy alkalmazzák a haladott agrotechnikai módszereket a mezőgazdasági termények termelésének növelése érdekében. Több mint 2.200.000 lej költötték el a tömegek társadalmi és kulturális színvonalának emelésére.

Az egészségügyi hálózat most újabb szülőotthon létesítésével bővült, amelyet Mácsán adtak át rendelkezésükre. Ezenkívül Monostoron iskola létesült, ahol szerb nyelven tartják az előadásokat. Jelentős pénzügyi költségek utak és országtutak javítására is.

A rajoni néptanács figyeztet a részére nagyletelőségű forrást jelentenek a rajonban lévő ipari vállalatok, szövetkezet és kereskedelmi egységek. Múltan kiűntek az ipari vállalatok és a szövetkezeti egységek által elért eredmények, valamint az említett két gazdasági egységben létező hibák, a képviselők részéről elvszerű bírálat hangzott el.

A Junius 11 rajoni vállalat, amelyet Teah Teodor elvtárs vezet, nem teljesítette sem a globális tervet, sem az árutermelési tervet. Az említett vállalatnál létező hibákra számos képviselő is rámutatott. Meglepetéssel azonban, hogy Teah elvtárs felszólalásában nem tanúsított helyes magatartást az elhangzott bírálat szemből.

A jelentés többek között tárgyalta az adóbefizetés kérdését. Megállapította, hogy milyen jelentős tényező a pontos adóbefizetés. E téren a pénzügyi osztályok értek el eredményeket. Ezt bizonyítja az is, hogy a lakosság 90 százalékban teljesítette az adó befizetését.

Az ülésszak munkálatain kiűnt, hogy nem minden pénzügyi szerv állott hivatásra magaslatán. Előfordult például, hogy tisztességtelen

elemek, mint Solomon Ene (Szécsány), Butiu Ioan (Szécsány) és más pénzügyi ügynökök úgy vették fel pénzt, hogy nem adtak nyugtákat. A felszólalók rámutattak arra is, hogy még léteznek olyan néptanács képviselők és az államgépvezetési aktivisták, akik nem mutatnak példát az adófizetésben. Ismertették Tokaji János (Horia), Florea Bota és Siocvan Petru mácsai néptanácsi képviselők eseteit, akiknek még most is vannak adóhátralékai.

A néptanácsi képviselők felszólalásaikban arra is rámutattak, hogy a felsorolt hibákért a pénzügyi osztályt is felelősség terheli, mert a munkát az iródból irányították és nem végeztek megfelelő ellenőrzést.

Blaga Simion világosi néptanácsi képviselő rámutatott arra, hogy a hibákért valamennyi néptanácsi képviselő is felelős, ugyanis nem tanúsították kellő éberséget a kulákok mesterkedésével szemben.

Több képviselő, mint Bardacut Leontin, Bunaciu Gheorghe, Hodoan Gheorghe és mások, kifejezték szilárd elhatározásukat, hogy harcolnak az 1957. évi költségvetés megvalósításáért. Ugyanakkor bírálták Paris Ilie elvtárs jelentését, amely nem volt eléggé harcos szellemű. Rámutattak arra, hogy a jelentés sokkal nagyobb felelősségterhel kell összeállítani.

Ezenkívül megtárgyalták a helyi költségvetés más pontjait is. A rajoni néptanács ülésszakán megszavazott költségvetés fedezi valamennyi gazdasági, társadalmi és kulturális, valamint adminisztratív kiadásokat.

Befejezésül Toader Iulian, a rajoni néptanács végrehajtó bizottságának titkára emelkedett szószóra. Rámutatott arra, hogy a jelentés, valamint a hozzászólások mind kifejezésre juttatták a rajoni néptanács előtt álló feladatokat. Ugyanakkor megjelölték a rajoni és községi néptanácsi képviselők feladatait az 1957. évi költségvetés megvalósításával kapcsolatban.

— Sikereink kulcsa — mondotta Toader elvtárs — a tömegek sorában végzendő konkrét politikai munka. Csak ezen az úton érhetjük el valamennyi feladatunk sikerét teljesítését.

Hírek a magyarvilágból

„Az alulírottak közül senki sem hajlandó résztvenni az atomfegyver gyártásban, kísérletezésében, avagy használatában...”

Nyugatnémet tudósok felhívása a Német Szövetségi Köztársaság közvéleményéhez

BONN. (Agerpres.)
Mint jelentettük, tízenyolc ismert nyugatnémet atomtudós felhívást intézett a Német Szövetségi Köztársaság közvéleményéhez, amelyben a nyugatnémet hadsereg atomfegyverrel való felszerelésének veszélyes következményeire utalnak. A felhívás szövege a következő:

„A Bundeswehr atomfegyverrel való felszerelésére irányuló tervek élesen nyugtalanítják az alulírott atomtudósokat. Többen közülük néhány hónapja ki is fejezték ebből aggodalmukat a szövetségi miniszter előtt. Jelenleg a vita általánossá vált ebben a kérdésben. Eppen ezért alulírottak szükségét érzik nyilvánosan rámutatni minden szakember előtt ismert néhány tényre, amelyeket azonban egyáltalán a közvélemény nem ismer elegendő.

1. A taktikai atomfegyver a rendes atombombához pusztító erejével bír. A „taktikai” kifejezés azt jelenti, hogy ezt a fegyvert nemcsak lakott területek, hanem a szárazföldi csapatok ellen is lehet használni. Egy taktikai atombombának, avagy atomfegyvernek ugyanolyan pusztító ereje van, mint a Hirosimát elpusztító első atombombának. Mivel jelenleg nagyszámú taktikai atomfegyver létezik, pusztító erejük általánosságban jelentősen nagyobb lesz.

Ezeket a bombákat csak a már legvárt stratégiai bombák és elsősorban a hidrogénbombához viszonyítva nevezik „kiskaliberű bombáknak”.

2. A stratégiai atomfegyver pusztító ereje növelésének lehetőségét általában korlátozzák. Jelenleg egyetlen taktikai atombombát elpusztíthat egy kis várost, egyetlen hid-

rogénbomba pedig a Ruhr-vidékkel egyenlő területen ideiglenesen az életre alkalmatlan feltételeket teremthet. A hidrogénbombákkal pedig, rádióaktívításuk miatt, ugyancsak már most is ki lehet irtani a Szövetségi Köztársaság lakosságát. Nem ismerünk semmiféle technikai eszközt, amely biztosíthatná a lakosság nagyobb csoportjainak biztos megővését a veszedelemtől.

Tudjuk, milyen nehéz politikai következtetéseket levonni ezekből a tényekből nekünk, olyan embereknek, akiknek nincsenek kapcsolataink a politikával és talán kétségbe is vonják erre irányuló jogainkat.

A tiszta tudománnyal és annak alkalmazásával összefüggő tevékenységünk, amelybe fiatal embereket is be kell vonnunk, felelősséget hárít ránk annak következményeire, és ezért nem halgathatjuk el a politikai kérdéseket sem.

A szabadság mellett foglalkunk állást, amelyet a nyugati világ jelenleg a kommunizmus ellen véd. Nem tagadjuk, hogy a hidrogénbombától való kölcsönös féltés jelen pillanatban lényegesen hozzájárul a béke fenntartásához az egész világon és a szabadsághoz a világ egyrészt. Am úgy véljük, hogy a béke és a szabadság biztosításának ez az eszköze hosszabb időtartamra bizony talán és úgy véljük, ha ez az eszköz csodát mond, a veszély végetes lesz.

Nem tekintjük magunkat illetékeseknek konkrét indítványokat tenni a nagyhatalmaknak folytatandó politikájukra vonatkozólag. Ugy véljük azonban, hogy egy kis ország, mint a Szövetségi Köztársaság, jelenleg akkor védheti magát legjobban, ha elsősorban hozzájárul a világ béke-

fenntartásához és határozottan és önszántából lemondana bármilyen típusú atomfegyverről.

Mindenesetre alulírottak közül senki sem hajlandó részt venni az atomfegyver gyártásban, kísérletezésében, avagy használatában. Ugyanakkor hangsúlyozzuk: rendkívül fontos, hogy minden eszközzel hozzájáruljunk az atomenergia békés célokra való felhasználásához és mint eddig is, részt akarunk

venni ennek a feladatnak a megoldásában.

A felhívást a következő tízenyolc nyugatnémet professzor írta alá: Fritz Bopp, Max Born, Rudolf Fleischmann, Walter Gerlach, Otto Hahn, Otto Haxel, Werner Heisenberg, Hans Kopfermann, Max von Laue, Heinz Mayer-Leibnitz, Josef Mattauch, Fr. Paneth, Wolfgang Paul, Wolfgang Ritzler, Fritz Strassmann, Wilhelm Walcher, Karl Friedrich von Weizsäcker, Karl Wurtz.

Lipcsei atomtudósok nyilatkozata

BERLIN. (Agerpres.)

Hertz professzor, Lenin-díjas és Nobel-díjas egyetemi tanár Holzmüller, Lilberg, Lösché és Werner professzorok, a lipcsei egyetem fizikai intézetének tanárai nyilatkozatot tettek közre, amelyben hangsúlyozták, hogy az 1956 nyarán a Német Szövetségi Köztársaságban fekvő Lindau helyiségben tartott értekezleten ötvenegy Nobel-díjas tudós elítélte az atomfegyvert.

„Valamennyi országnak el kell határoznia, hogy önszántából lemond az erőszaknak, mint a politika vég-

ső eszközének használatáról” — hangoztatja a nyilatkozat.

Az öt lipcsei tudós megelégedését fejezi ki nyugatnémet kártársainak a politikai körökben intézett bátor szavai felett. „Elítéljük a tudományos ismereteknek a rombolás céljaira való felhasználását — hangoztatja a nyilatkozat — és csatlakozunk a nyugatnémet tudósok felhívásához. Véleményünk szerint az egyetlen eszköz, amellyel megvédhetjük az emberiséget a pusztulástól a magfegyverek gyártásának és használatának nemzetközi egyezmény útján való eltiltása.”

A nyugatnémet fasiszták a hatóságok bátorításával fokozzák tevékenységüket

BERLIN. (Agerpres.)

A nyugatnémet fasiszták, felbátorodva a NATO keretében felállított nyugatnémet hadseregben elrendelt kötelező katonai szolgálaton, valamint azon a kijelítésen, hogy a Bundeswehr atomfegyverrel látják el, fokozták tevékenységüket. Így a Schwabische Landeszeitung értesülése szerint a bajorországi Augsburgban néhány nappal ezelőtt több közismert fasiszta, Otto Strasse vezetésével gyűlést tartott egy új fasiszta szervezet megalakítására.

A lap elítéli az arról a tényről, hogy a volt náci akadálytalanul fejtik ki tevékenységüket Nyugat-Németországban. Így egy csoport volt náci tiszt a náci Wehrmacht hírhedt tank-tábornokának, Geyr von Schweppenburg bárónak a vezetésével május 25–26-ára megbeszélést hívta össze Nyugat-Berlinbe a hiteles hármasság tagjaihoz. A Westdeutsche Tageblatt szerint Alsószászországban az utóbbi hetekben az SS egységek volt tagjai nem kevesebb, mint tízenegy új szövetséget létesítettek.

A Bonnban megjelenő Politik und Wirtschaft részleteket közöl a volt SS tagoknak a Szövetségi Köztársas-

ság jelenleg létező negyvenöt szervezetének 1957 nyarára tervezett „nagy ércfelvonulásáról”, amelyen hétézer külföldi volt SS is részt vesz majd.

Széleskörű tevékenységet fejt ki a „német tömb” is, amely a Szövetségi Köztársaság fasiszta elemeinek találkozhelyévé vált. A Volkstimme közli, a „német tömb” müncheni gyűlésén Fritz Stueber, a nemzeti szocialista párt egyik volt vezetője kijelentette, hogy a „nemzeti szocializmus számos jó dolgot tartalmaz” és állást foglalt a „témamek” ellen, amelyeket a hiteles koncentrációs táborokban kegyetlenkedtek volna. Ugyanennek a gyűlésnek keretében Karl Meinsner, a német tömb helyi szervezetének elnöke a régi „Német Reich” felélesztése mellett szállt szóra.

Jellemző, hogy a bonni kormány az új nyugatnémet katonák „állampolgári oktatásának” kérdését olyan „hagyományos szervezetre” bízta, mint az „acélisak”. A „német katonák szövetsége” elnevezésű fasiszta szervezetek, valamint a volt SS-ek „nagy Németország” elnevezésű szervezete.

Román-szovjet egyezmény az ideiglenesen a Román NK területén állomásozó szovjet csapatok statutumáról

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

11. SZAKASZ

1. A 9. és 10. szakaszokban előírt kártérítések, mind a szovjet fől, mind a román fél a Vegyes Bizottság vagy a törvényszék határozatától számított három hónap alatt tartozik kiizetni.

A károsult személyeknek vagy intézményeknek járó összegeket a jelen egyezmény 9. szakaszában előírt esetekben közvetlenül az illetékes román hatóságok fizetik ki, a jelen egyezmény 10. szakaszában előírt esetekben pedig közvetlenül az illetékes szovjet hatóságok.

2. A 9. és 10. szakaszokban meghatározott a Romániával megkötött békesszerződés hatályba lépése óta előállott, de a jelen egyezmény hatályba lépése időpontjáig ki nem elégített károkká vonalkozó kártérítési igényeket a Vegyes Bizottság fogja megvizsgálni.

12. SZAKASZ

Az illetékes román hatóságok hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a szovjet csapatok állomáshelyéhez tartozó területeken épületeket, repülőtereket, utakat, hidakat, rádióadásokat szolgáló állandó építményeket létesítsenek és ahhoz, hogy az adóállomások frekvenciáját és erejét megállapítsák. Ilyen hozzájárulásra van szükség a szovjet csapatok kötelekebe tartozó személyek társadalmi ellátásának céljára szolgáló és a szovjet csapatok elhelyezési területein kívül eső állandó állomások létesítéséhez is.

13. SZAKASZ

A szerződő felek illetékes szervei között megkötött külön egyezmények szabályozzák azokat a kérdéseket, amelyek arra vonatkoznak, hogy a szovjet csapatok milyen módon és milyen feltételek között használhatják a Román Népköztársaság területén való ideiglenes állomásozásuk által számukra szükséges kaszárnyákat, szolgálati épületeket, raktárakat, repülőtereket, gyakorló tereket, közlekedési és távközlési eszközöket, villamos energiát, közüzemi és kereskedelmi szolgáltatásokat; a fenti kérdésekben érvényben levő megállapodások tisztázás céljából, szükség esetén felülvizsgálhatók.

14. SZAKASZ

Abban az esetben, ha a kaszárnyák, repülőterek, gyakorlóterek és lövöldök felszabadulnak a szovjet csapatok használatától, felszerelésükkel és beszállított berendezéseikkel együtt visszaadandók a román hatóságoknak.

Külön megállapodások fogják szabályozni a szovjet csapatok által a Román Népköztársaság területén szabadon tartott objektumoknak a román hatóságok számára történő átadását, megvizsgálását.

A Román Népköztársaság kormánya megbízásából:

GR. PREOTEASA
L. SALAJAN

15. SZAKASZ

A szovjet csapatok Románia területén történő állomásozásával kapcsolatos folyó ügyek megfelelő rendezése céljából a Román Népköztársaság kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaság Szövetségeinek kormánya meghatalmazottakat neveznek ki a szovjet csapatok Romániában való állomásozásával kapcsolatos kérdések megoldására.

16. SZAKASZ

A jelen egyezmény értelmezése szerint:

„a szovjet csapatok kötelekebe tartozó személyek” a következők:
a) a szovjet hadsereg katonái;
b) a Román Népköztársaság területén állomásozó szovjet csapatoknál dolgozó, szovjet állampolgárságú polgári személyek;

„állomáshely” az a szovjet csapatok rendelkezésére bocsátott terület, amely magában foglalja a katonai egységek rendelkezésére álló terepeket, a gyakorlóterekkel, lövöldökkel, tüzéségi gyakorlóterekkel és a katonai egységek által használt egyéb objektumokkal együtt.

17. SZAKASZ

A jelen egyezmény, valamint a jelen egyezményben előírtak kiegészítő megállapodások értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos kérdések megoldására Vegyes Román-Szovjet Bizottság alakul, amelyben mindkét szerződő fél 3–3 képviselőt nevez ki.

A Vegyes Bizottság önmaga állapítja meg működési szabályzatát.

A Vegyes Bizottság székhelye Bukarest.

Ha a Vegyes Bizottság nem tudna megoldani valamilyen eléje terjesztett kérdést, ezt a lehető legrövidebb időn belül diplomáciai úton kell megoldani.

18. SZAKASZ

A jelen egyezmény ratifikálandó és a ratifikálási okmányok kicserélése napján lép életbe. Az okmányok kicserélése Moszkvában történik.

19. SZAKASZ

A jelen egyezmény érvényben marad mindaddig, míg szovjet csapatok állomásoznak a Román Népköztársaság területén; a szerződő felek közös megegyezése alapján az egyezmény módosítható.

A jelen egyezmény Bukarestben készült 1957. április 15-én, két példányban, mindegyik példány román és orosz nyelven. Mindkét szöveg egyformán érvényes.

Ennek hiteltel a fentebb feltüntetett meghatalmazottak aláírták és pecsétjükkel látták el a jelen egyezményt.

A Szovjet Szocialista Köztársaság Szövetsége kormánya megbízásából:

A. A. GROMIKO
G. K. ZSUKOV

A norvég miniszterelnök válasza Bulgarijn üzenetére

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: Az április 16-i szovjet lapok teljes egészében közlik Gerhardsen norvég miniszterelnök válaszáat N. A. Bulgarijn március 19-i üzenetére.

Gerhardsen egyetért N. A. Bulgarijn arra vonatkozó megállapításával, hogy a nemzetközi helyzet az utóbbi időben lényegesen súlyosbodott; de hangsúlyozza, hogy a norvégiai kormány nem ért egyet a magyarországi események szovjet értékelésével.

A továbbiakban Gerhardsen kijelenti, hogy jelenleg hiányzik a világban a népek közötti béke biztosításához szükséges kölcsönös bizalom és együttműködés. Ezután kifejti azokat az okokat, amelyek Norvégiát az atlanti-paktumhoz való csatlakozásra késztették. A norvég miniszterelnök újlag hangsúlyozza, hogy kormánya sohasem fog olyan politikát támogatni, amely agresszív célokra irányul s nem fogja megengedni, hogy Norvégia területét ilyen politika céljaira használják fel.

Az atlanti paktumnak arra a részére, amely a kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozik, csak akkor kerül sor — írja Gerhardsen — ha a paktum valamelyik tagját megfenyegetik. Bulgarijn üzenetének arra a tételére válaszolva, hogy a NATO-ban való részvétel következtében arra kényszeríthetik Norvégiát, hogy akaratlanul is a németek ellenére beavatkozzon abba, hogy Norvégia területén idegen bombázók, hadihajók

és atomfegyverrel felszerelt egységek állomásozzanak, Gerhardsen kijelenti, hogy ez a vélemény félreértésen alapul. Az atlanti paktumon alapuló együttműködés alapelve éppen abban áll — írja Gerhardsen — hogy a paktum minden egyes tagja fenntartja magának azt a jogot, hogy úgy cselekedjék, ahogy jónak látja. Norvégia alkotmányos szervei, a mindenkori nemzetközi helyzetet mérlegelve esetleges esetre maguk állapítják meg, hogy fenyegeti-e az országot valamilyen támadás veszélye.

A felszerelés kérdésével foglalkozva, Gerhardsen azt írja, hogy a norvég kormány örömmel fogadta Bulgarijn által a kijelentését, hogy a Szovjetunió kormánya rendkívül nagy fontosságot tulajdonít ennek a kérdésnek és teljesen reális feladatnak tekint a leszerelést.

A továbbiakban Gerhardsen kijelenti, hogy Norvégia nagyon meg van elégedve a Szovjetunió és Norvégia között kialakult baráti kapcsolatokkal és kifejezi abbéli reményét, hogy a nemzetközi helyzet további alakulása lehetővé teszi majd a szovjet és norvég szervezeteinek, intézményeinek és magánszemélyeinek kapcsolatainak kiszélesítését és megerősítését.

Gerhardsen végül kidomborítja a két ország közötti kereskedelmi és más üzleti kapcsolatok kifejlesztésének szükségességét és kifejti a meggyőződését, hogy mindazokat a kérdéseket, amelyek a két ország közötti érdeklődést, baráti szellemben fogják megvizsgálni és megoldani.

ÁPRILIS 17.

Szíria függetlenségének napja

MOSZKVA. (Agerpres.)

Szíria népe április 17-én ünnepelte függetlenségének napját — Szíria nemzeti ünnepét. 1946 április 17-én hagyta el Szíria földjét az utolsó idegen katonája. Ezalkalommal a Pravda damaszkuszi tudósítójának „A függetlenség útja” című cikkét közli. A cikk hangsúlyozza, hogy az ifjú szír állam határozott politikát folytat: nem vesz részt a katonai tömbökben és békésen együttműködik az összes országgal, sikeresen felszámolja a gyarmati örökséget és megszilárdítja nemzeti gazdaságát.

Faher Kazzali, Szíria közmunkaügyi minisztere, a Pravda tudósító-

jának adott nyilatkozatában Szíria legjelentősebb építkezéseiről és a közeljövő kilátásairól beszélt. Hangsúlyozta, hogy súlyos nehézségek állnak Szíria gazdasági fejlődésének útjában. A nyugati hatalmak mindenféle akadályt gördítenek ez elé és Szíria méltóságot sértő feltételeket szabnak a Szíriának nyújtandó kölcsönöknek.

Az USA diplomácia minden erőfeszítést megteszt, hogy Szíriát megakadályozza abban, hogy közeljövőben vásároljon Csehszlovákiától. Ezek a kísérletek hiábavalónak bizonyultak. Az üzem három éven belül működésbe lép — jelentette ki az építésiügyi miniszter.

HÍREK közlemények HÍREK

Rádióműsor

Csütörtök, április 18.

Dózsa György mozi: április 23-ig: ADAM OLDALBORDAJA. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óra. Délelőtt 10 és 12 órakor. Matiné. N. Balcescu: április 23-ig: UTAKES SORSOK. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. — I. L. Caragiale mozi: április 21-ig: AIDA. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. — Iljuszági: április 21-ig: LATOGATÁS ANGLIÁBAN. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Herbák: április 21-ig: GRÓF MONTE CRISTO. I. rész. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. — Solidaritáta mozi (Gáj): április 21-ig: A PROTÁR-ÜGY, HAZUG KISLÁNY. Előadások: hétköznap: 5 és 7 óra; vasárnap: 3, 5 és 7 óra. Hétjén nincs előadás. — Maxim Gorkij (Mikela): április 21-ig: A PACSIRTA. — A TEBA-gyár művelődési terméke: április 20-21-én: RIADO A HEGYKÉBEN. Előadások: 11, 3, 5, 7 és 9 óra. — Ilie Pintilie (Mosóczi-telep): április 19-21-ig: A VASUTAS.

Apró hirdetések

ELVESZETT Szilágyi Mária névre szóló személyazonossági igazolvány. Semmisnek nyilvánítja.

HIRSCH JANOS elvesztette személyazonossági igazolványát. Megtaláló adja le: Lahovari utca 24. szám alá.

BUKAREST I.: 6. Román népi dalok és táncok. 6.15. Mezőgazdasági közlemények. 6.25. Könyvzene. 7. Hírek és központi lapszemle. 7.10. Román népi muzsika. 7.35. Reggeli hangverseny. 8.15. Lapszemle. 8.30. Zene. 9. Operazene. 11. Hírek. 11.03. Szimfonikus zene. 12. Népi muzsika. 13. Hírek. 13.05. Szimfonikus hangverseny. 14. Operett-részletek. 14.45. Esztrád-hangverseny. 15. Hírek. 15.30. Román népi dalok és táncok. 16.05. A főváros hangversenyeitől. 16.45. Román könyvzene. 17. Hírek. 18. A legnépszerűbb népi melódiák. 18.15. Itt Moszkva beszélt. 18.45. Forradalmi dalok. 19. Hírek. 19.05. Falvak ujsága. 19.45. Beetho-

ven-szerzemények. 21. Román népzene. 22. Hírek és sport hírek. 22.30. Táncczene. 23.52. Hírek.

BUKAREST II.: 14. Hírek. 14.03. Szimfonikus közlemény. 14.40. Román népzene. 15.15. Szimfonikus zene. 16. Hírek. 16.20. Román népzene. 16.50. Hangverseny. 17.35. Könyvzene. 18.10. Szvitiek zongorára. 19. Enek zongorakísérettel. 19.30. Olténiai táncok. 19.45. Válaszolunk hallgatóinknak. 19.55. Jólétsági gyerekek. 20. Hírek. 20.03. Dalok. 20.30. Hangversenyek. 21.05. Hírek. 21.30. Lenin alakja a szovjet irodalom tükrében. 23. Hírek, sport hírek. 23.15. Éji hangverseny.

Totomatórúk figyelmébe!

Felhívjuk az összes foto-amatőrök figyelmét, akik az aradi turista iroda mellett működő foto-kör elméleti és gyakorlati előadásait részt akarnak venni, hogy pénteken, 1957. április 19-én, este 7 órakor jelenjenek meg

a turista irodában (Köztársaság utca 86) fontos közlemények átvételére. Ugyanebben az időpontban nyitják meg a turista iroda mellett működő foto-kör házlaboratóriumát is.

A TARTOMÁNYI MUZEUM

közi, hogy az aradi Kulturpalotában levő Tartományi Múzeumban a PORCELÁN KIÁLLITÁS és az ARADI KÉPZOMÓVÉSZEK kiállítását, valamint a művészeti és régészeti osztály és az 1848–49-es forradalmi múzeum kedden, pénteken és vasárnap délelőtt 10–13-ig, délután 16–19-ig tekinthető meg.

A Bernát Andor gépjárat központ (Kogalniceanu utca 45) alkalmaz:

- 10 lakatos-szerelőt
- 3 hegesztőt
- 2 asztalos
- 2 élkezdési kiszolgálónőt
- 4 őrt
- 10 szakképesítetlen munkást
- 1 gépirónót.

J. C. J. A.

Arad, Marasesti utca 39.

telefon 39-49

AZONNALI alkalmazásra

kérés

gépészmérnököket

IDŐTÁRAS

Április 18-án, csütörtökön az idő felmelegszik. Változó felhőzet várható, éjszaka inkább derült égből, a hegyekben helyi esők. A hőmérséklet kissé emelkedik, napközben 10–15 fok között, éjszaka 1–5 fok között lesz. Gyenge északi szél.

A következő 2 napon változókéony idő várható, a hőmérséklet fokozatosan emelkedik.